

UCHWAŁA XXVII/156/2021
RADY GMINY TŁUCHOWO
z dnia 30 listopada 2021 roku

w sprawie : zatwierdzenia „ Planu Odnowy Miejscowości Turza Wilcza na lata 2021-2030”

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2021r. poz. 1372 ze zm.)

Rada Gminy
uchwala, co następuje:

§ 1.

Zatwierdza „ Plan Odnowy Miejscowości Turza Wilcza na lata 2021- 2030” przyjęty uchwałą Zebrania Wiejskiego Nr 2/2021 , stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

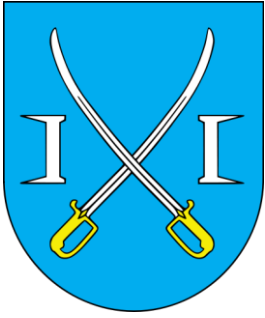
Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy

Wioletta Kuczmarska

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr XXVII/156/2021
RADY GMINY TŁUCHOWO
z dnia 30 listopada 2021 roku

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI TURZA WILCZA NA LATA 2021 - 2030

2021

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
I. Charakterystyka miejscowości Turza Wilcza	4
1.1. Położenie administracyjno- geograficzne	4
1.2. Rys historyczny	5
II. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości Turza Wilcza	6
2.1. Analiza zasobów społecznych	6
2.1.1. Ludność	6
2.1.2. Obsługa ludności	7
2.1.3. Szkolnictwo	9
2.1.4. Kultura, sport i rekreacja	10
2.2. Infrastruktura techniczna	12
2.2.1. Drogi , wodociągi, kanalizacja, telefonizacja, gazownictwo, gospodarka odpadami	12
III. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości - analiza SWOT	13
3.1. Czynniki wewnętrzne i zewnętrzne	13
IV. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców.	15
V. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć – wizja rozwoju wsi	16
5.1. Realizacja działań i projektów	16
5.2. Opis zadań priorytetowych przeznaczonych do dofinansowania	18
VI. Wdrożenie i monitorowanie planu	21
VII. Podsumowanie	22

WSTĘP

Plan Odnowy Miejscowości stanowi jeden z elementów odnowy wsi, jej rozwoju oraz poprawy warunków pracy i życia mieszkańców. Posiadanie takiego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy aplikowaniu o środki finansowe w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich”.

Celem działania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich jest poprawa jakości życia na obszarach wiejskich poprzez zaspakajanie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Działanie to umożliwi rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpłynie na wzrost atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej.

Cel który pragniemy osiągnąć przy jego pomocy to podtrzymanie lub odtworzenie atrakcyjności wsi Jasień jako miejsca zamieszkania w sposób dostępny, popierany i wykonalny dla lokalnej społeczności. W obecnym czasie jest to niezmiernie ważne w sytuacji, gdy miasta oferują lepsze warunki zamieszkania co stanowi jeden z powodów migracji z terenów wiejskich ludzi młodych, szczególnie tych lepiej wykształconych. Idea odnowy wsi wyrasta z przekonania, że odnowiona, doinwestowana i ożywiona kulturowo wieś odzyska swoją atrakcyjność jako miejsce zamieszkania, odpoczynku zapewniając swoim mieszkańcom godziwy standard życia i wpłynie na zatrzymanie zjawiska migracji.

Plan Odnowy ma charakter planu małych kroków, ale w kierunku wielkich celów, podejmowanych przez mieszkańców przy finansowym i organizacyjnym wsparciu gminy.

Specyfika planu polega na tym, że ma on zdecentralizowany, lokalny charakter, obejmuje ograniczony teren jednej miejscowości i przygotowany jest z inicjatywy i przez mieszkańców, przy udziale przedstawicieli Gminy. Koncentruje się na prostych, lokalnych przedsięwzięciach, które poprawią standard i jakość życia mieszkańców.

Opracowany Plan jest otwarty , umożliwiający dokonywanie zmian i aktualizacji w zależności od potrzeb lokalnych, co sprawia że mogą być dopisywane nowe zadania oraz następować zmiana kolejności ich wykonywana w zależności od dostępu środków finansowych.

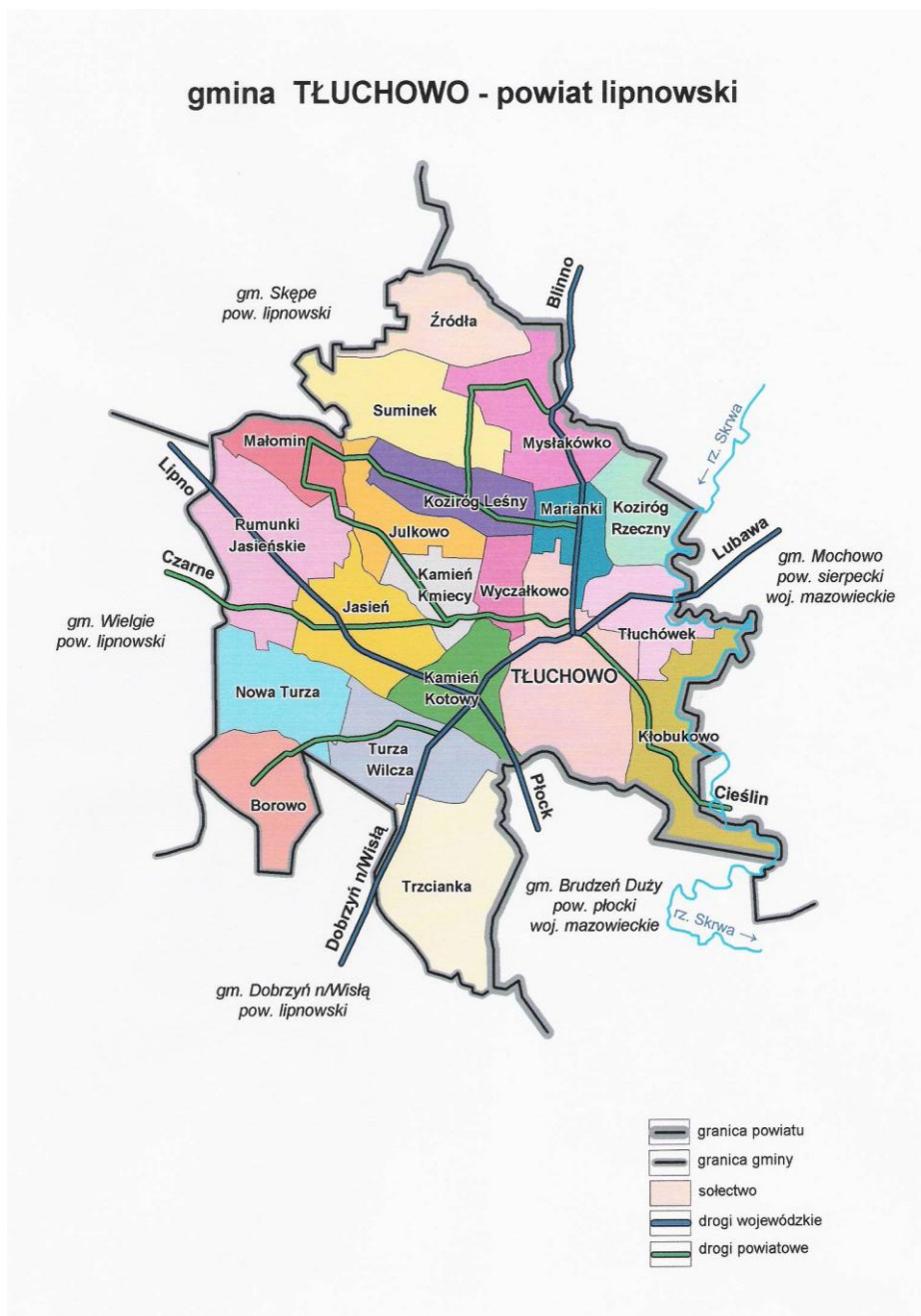
I. Charakterystyka miejscowości Turza Wilcza

1.1 Położenie administracyjno- geograficzne

Wieś Turza Wilcza położona jest we wschodniej części województwa kujawsko-pomorskiego, w powiecie lipnowskim. Turza Wilcza to jedno z 21 sołectw w gminie Tłuchowo o powierzchni 619,14 ha. Jest to wieś typowo rolnicza. Przeważają tutaj ziemie o strukturze gliniasto-piaszczystej, które są nisko produkcyjne. W pobliżu znajdują się piękne kompleksy

lasów mieszanych. Lasy te bogate są w zwierzyńę oraz wiele ciekawych gatunków roślin.

Poniższa mapa gminy Tłuchowo wskazuje lokalizację sołectwa Turza Wilcza w granicy z następującymi sołectwami: Turza Nowa, Borowo, Trzcianka, Jasień, Kamień Kotowy oraz Chalin z Gminy Dobrzyń nad Wisłą.

1.2 Rys historyczny

Turza Wilcza jest jedną ze starszych wsi w parafii i gminie tuchowskiej, która istniała już w XV wieku. Zamieszkiwała tu drobna szlachta wieloherbowa.

W XVIII i XIX wieku na skutek koligacji i rodzinnych podziałów spadkowych, posiadłości niektórych właścicieli ulegały rozdrobnieniu i przebywało więcej zagród.

W 1825 r. Turza Wilcza – wieś, folwark i Rumunki, zajmowała dość rozległy obszar. We wsi i folwarku były 24 dymy i mieszkało 245 osób.

Mimo dość rozrzuconej zabudowy wsi, jej mieszkańcy stanowili dość zwartą społeczność wiejską. Po odzyskaniu niepodległości w 1918r. zaczęto rozwijać życie społeczne i kulturalne mieszkańców. W 1927 roku założona została szkoła początkowa. Z inicjatywy nauczyciela Stefana Gralickiego powstała Ochotnicza Straż Pożarna, która oprócz ratowania mienia w czasie pożarów, prowadziła działalność kulturalną, która istniała do roku 1970.

Spokojne życie mieszkańców przerwała wojna w 1939 r. W czasie okupacji, w obozach koncentracyjnych życie stracili również mieszkańcy wsi, a wielu z nich zostało wywiezionych na roboty przymusowe do Niemiec.

Po wojnie w 1945r. majątek ziemski został rozparcelowany między bezrolnych i małorolnych chłopów. W dworku po

rozparcelowanym majątku mieściła się szkoła. W latach 1954-1959, po podziale gminy w Tuchowie na gromady, Turza Wilcza administracyjnie należała do gromady w Jasieniu.

W 1964r. została pobudowana nowa szkoła – „Tysiąclatka”. Podniesiono jej stopień organizacyjny do pełnej,

ośmioklasowej szkoły podstawowej. W 1975r. po utworzeniu zbiorczej szkoły gminnej w Tłuchowie , ponowni obniżono jej stopień organizacyjny.

Obecnie wieś zmienia swój wizerunek. Na zagospodarowanie przestrzenne składają się: domy jednorodzinne , zagospodarowania gospodarcze, Świetlica Wiejska , budynek po byłej szkole, sklep spożywczo-przemysłowy, przystanek autobusowy.

II. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości Turza Wilcza

1.1 Analiza zasobów społecznych

2.1.1 Ludność

Turza Wilcza jest jedną z większych miejscowości w gminie posiadającą ok. 56 gospodarstw rolnych i zamieszkaną przez 284 mieszkańców. Społeczność ta charakteryzuje się wysokim zróżnicowaniem wiekowym i niejednorodną strukturą zawodową. Wynika to z jednej

strony z rolniczego charakteru miejscowości, o którym decyduje starsza część społeczności, z drugiej zaś młodzi rezygnują z pracy na roli na rzecz innych form zatrudnienia, które uzyskują w zakładach oraz prywatnych firmach mieszczących się w naszej gminie i okolicznych miastach. Na zróżnicowanie zawodowe wpływa również poziom wykształcenia.

Należy nadmienić, iż społeczność lokalna wykazuje wysoką aktywność na rynku pracy, chociaż są też i osoby bezrobotne. Jednak produkcja rolnicza to wciąż najważniejsza funkcja naszej wsi. Duży procent mieszkańców stanowi młodzież, która kształci się w placówkach edukacyjnych poza miejscem zamieszkania – Lipno, Sępole, Płock, Włocławek, Toruń. Duża część osób wyjeżdżając na studia pozostaje w centrach oferujących im lepsze warunki życia.

W Turzy Wilczej w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej figuruje 9 podmiotów gospodarki pozarolniczej, znajduje się również sklep spożywczo-przemysłowy. W naszym sołectwie wspieramy tworzenie nowych organizacji np. działające

prężnie Stowarzyszenie „Nowoczesna Gospodyni”, ale i nie przekreślamy tych organizacji i struktur sołectwa do których mieszkańcy wsi są przywiązani i tradycyjnie należą. Nowe stowarzyszenia we wsi to nasz nowy entuzjazm i wiara, że można coś wspólnie

zrobić i pozyskać środki. Tymczasem istniejąca Rada Sołecka, Stowarzyszenie „Nowoczesna Gospodyni”, wypełniają naturalną potrzebę przynależności i dysponują znaczną liczbą członków, pewnym majątkiem, który jest bardzo dobrym punktem wyjścia dla nowej działalności.

2.1.2 Obsługa ludności

Turza Wilcza jest miejscowością o słabo rozwiniętej obsłudze mieszkańców. Do spełnienia ich podstawowych potrzeb różnego rodzaju instytucje mieszczą się w gminnej miejscowości Tłuchowo. Bliskość tych miejscowości oraz dogodny dojazd nie zakłócają korzystania z usług zdrowotnych w przychodni lekarskiej o różnych specjalnościach, apteki, urzędu gminy, banku, poczty, kościoła, posterunku policji oraz różnego rodzaju punkty handlowo-usługowe. Nad bezpieczeństwem i porządkiem publicznym wsi czuwa przydzielony

dzielnicowy z Posterunku Policji w Thuchowie, który również współpracuje z miejscowymi instytucjami i organizacjami. Społeczność sołectwa zaopatruje się w artykuły spożywczo-przemysłowe i prasę w sklepie usytuowanym w centrum wsi, który zaspokaja tylko podstawowe potrzeby mieszkańców. Na terenie miejscowości Turza Wilcza od 2008 roku działa Stowarzyszenie „Nowoczesna Gospodyni, które zrzesza ponad 20 czynnych członków.. Siedzibą

Stowarzyszenia jest Świetlica Wiejska w Turzy Wilczej. Lokalna świetlica jest ośrodkiem życia kulturalnego wsi, do którego przybywają i mieszkańcy na zabawy, spotkania. Obiekt ten jest w 2021 roku został zmodernizowany i rozbudowany, stanowi wizytówkę wsi.

W ramach działalności Stowarzyszenia „Nowoczesna Gospodyni” od ponad 10 lat prowadzona jest w okresie wakacji Zielona Szkoła, w ramach której dla dzieci i młodzieży z terenu Turzy Wilczej i okolicznych wiosek organizowane są zajęcia, służące rozwojowi ich zainteresowań, wypoczynku oraz zagospodarowanie im czasu wolnego.

2.1.3 Szkolnictwo

Szkoła powszechna w Turzy Wilczej została założona w 1925 roku w wynajętej izbie w domu Leona Kłobukowskiego. Organizatorką tej szkoły była nauczycielka- Kojerówna. Później uczył tu Antoni Kutermankiewicz.

W 1927 r. kierownikiem szkoły został Stefan Gralicki., a szkoła przeniesiona została do domu Izydora Kokoszczyńskiego i tu mieściła się aż do wybuchu II wojny światowej.

W czasie okupacji 19 października 1939 r. kierownik Gralicki wraz z innymi nauczycielami został podstępnie wezwany do Lipna i tam aresztowany. Zginął w obozie koncentracyjnym w Mathausen.

Wkrótce po wojnie, 13 maja 1945 r. praca szkoły została wznowiona. Na szkołę przeznaczono dworek po rozparcelowanym majątku ziemskim. Kierowniczką szkoły została Leonia Horyńska, która przed wojną była nauczycielką w Tłuchowie.

W 1947 r. kierownikiem został Zenon Pomirski, a w roku 1949 zastąpił go na tym

stanowisku Zenon Bigoszewski. Kolejna zmiana na stanowisku kierownika miała miejsce w roku 1954 - kierownikiem został wtedy Ryszard Wiśniewski, a w roku 1956 Tomasz Ostrowski. W następnych latach podwyższony został stopień organizacyjny szkoły - powstała szkoła siedmioklasowa.

W 1962 r. rozpoczęła się budowa nowej szkoły, zlokalizowanej przy drodze Tłuchowo - Dobrzyń nad Wisłą.

Budowa trwała dwa lata. Nowy rok szkolny 1964/65 rozpoczęto już w nowej szkole. Mieściły się w niej obszerne izby lekcyjne, pracownie przedmiotowe, sala gimnastyczna oraz mieszkania dla nauczycieli. W roku 1966, jak we wszystkich szkołach podstawowych, naukę przedłużono o jeden rok - wprowadzając ósmą klasę. W 1975 r. rozpoczęła się realizacja reformy oświaty. Powstała Zbiorcza Szkoła Gminna w Tłuchowie, a stopień organizacyjny Szkoły Podstawowej w Turzy został obniżony. W szkole uczyły się klasy I-III. Starsi uczniowie dojeżdżali do ZSG w Tłuchowie. W 1979 r. szkoła została zlikwidowana - wszystkie dzieci dowożone były do Tłuchowa.

W 1981 r., na skutek ciągłych starań i nacisków ze strony mieszkańców, otwarto na nowo szkołę z klasami O-III.

Kierownikiem dalej był pan Ostrowski.

Funkcję kierownika szkoły pełniła jeszcze w późniejszym czasie pani Agnieszka Bógdał.

Szkoła przez pewien czas funkcjonowała jako filia Szkoły Podstawowej w Tłuchowie, jednak niż demograficzny i rachunek ekonomiczny zmusiły

władze gminne do jej zamknięcia - miało to miejsce 31.08.2003 r. Po zamknięciu szkoły sale

lekcyjne zostały podzielone - przeprojektowane na lokale mieszkalne, które następnie sprzedano chętnym. W chwili obecnej cały budynek wraz z przyległym terenem jest już własnością lokatorów, którzy zawiązali wspólnotę mieszkaniową.

2.1.4 Kultura, sport i rekreacja

Na terenie Turzy Wilczej nie ma typowego obiektu kulturowego, w którym mieszkańcy mogliby się spotykać. W 2021 roku oddano do użytku rozbudowany obiekt Świetlicy Wiejskiej. W Turzy Wilczej życie kulturalne się rozwija. Jeszcze przed rozbudową Świetlicy w 2008 roku powstało Stowarzyszenie

„ Nowoczesna Gospodyni”. Członkinie prężnie działają i mobilizują mieszkańców wsi do

współpracy. Corocznie od 10 lat w okresie dwóch tygodni wakacji organizowana jest Zielona Szkoła.

Dzieci i młodzież chętnie w nich uczestniczą, ponieważ zajęcia odbywają się pod czujnym okiem specjalistów. Członkinie oprócz Zielonej Szkoły biorą czynny udział w różnego typu akcjach charytatywnych, zbiórkach, licytacjach. Celem Stowarzyszenia jest również niesienie pomocy chorym dzieciom, dlatego też podjęły decyzję o całorocznej zbiórce nakrętek na ich rzecz. Całkowity dochód z ich sprzedaży przekazany jest na rzecz

potrzebującego dziecka. Dla mieszkańców wsi przede wszystkim ale i całej gminy organizowane są zabawy taneczne czy okazjonalne bale. Ponadto Stowarzyszenie „Nowoczesna Gospodyni” uczestniczy czynnie w Dożynkach Gminnych, przygotowując wieńce dożynkowe czy w Narodowym Czytaniu Ksiązek.

2.2. Infrastruktura techniczna

2.2.1 Drogi, wodociągi, kanalizacja, telefonizacja, gazownictwo, gospodarka odpadami

Infrastruktura transportowa i komunikacyjna Turzy Wilczej jest ściśle związana z infrastrukturą gminy i powiatu lipnowskiego. Komunikacja zbiorowa jest dla naszej miejscowości rozwinięta w stopniu dobrym, bowiem kursują tu autobusy PKS w kierunku: Thuchowa, Lipna, Płocka, Włocławka. Stan dróg nie jest w pełni zadowalający- większość dróg gminnych jest o nawierzchni nieutwardzonej, brakuje oświetlenia ulicznego co najbardziej staje się

uciążliwe wieczorami oraz w porze zimowej.

Ludność gminy Tłuchowo zaopatrywana jest w wodę pitną . Każde gospodarstwo korzysta z sieci wodociągowej. Mieszkańcy ogrzewają pomieszczenia budynku i wodę głównie z przydomowych kotłowni opalanych węglem, miałem, pelletem czy gazem.

Sołectwo nie posiada sieci kanalizacyjnej, ale 70% gospodarstw wyposażone jest w przydomowe oczyszczalnie ścieków. Teren naszej wsi nie jest zgazyfikowany – ludność korzysta z butli gazowych.

Gospodarka odpadami jest zorganizowana przy współpracy z Miejskim Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej „EMPEGEK” w Sierpcu poprzez zbiór segregowanych odpadów komunalnych z gospodarstw indywidualnych. W miejscowości jest rozwinięta sieć telefonii

stacjonarnej, dodatkowo mieszkańcy terenu wsi korzystają z sieci telefonii komórkowej. Dużą dogodnością dla mieszkańców sołectwa jest dobry dostęp do sieci Internetowej.

III. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości - analiza SWOT

3.1. Czynniki wewnętrzne i zewnętrzne

Przeprowadzona analiza SWOT ilustruje mocne i słabe strony miejscowości Turza Wilcza, oraz jej szanse i zagrożenia stwarzane przez otoczenie. Pozwala to na określenie obecnej sytuacji w tej miejscowości oraz przyszłych kierunków jej rozwoju.

CZYNNIKI WEWNĘTRZNE

***Mocne strony** - zjawiska pozytywne z punktu widzenia możliwości kształtowania rozwoju wsi:*

- *skoncentrowane centrum wsi,*
- *czyste powietrze,*
- *piękne krajobrazy,*
- *rozwinięta sieć wodociągowa,*
- *atrakcyjne walory turystyczne,*
- *aktywność Stowarzyszenia „ Nowoczesna Gospodyni”*
- *zainteresowanie mieszkańców rozwojem wsi,*
- *cykliczne imprezy dla mieszkańców,*

- *wzrost zainteresowania mieszkańców zwiększeniem estetyki otoczenia*

Słabe strony - zjawiska ograniczające możliwości rozwoju miejscowości:

- *brak miejsc do rekreacji ,*
- *brak chodników w centrum wsi ,*
- *niska jakość dróg dojazdowych ,*
- *słabo rozwinięty ruch turystyczny,*

CZYNNIKI ZEWNĘTRZNE

Szanse - zjawiska pozytywne z punktu widzenia możliwości kształtowania rozwoju miejscowości:

- *możliwość pozyskiwania środków finansowych z różnych źródeł,*
- *promocja miejscowości ,*
- *przynależność gminy do LGD,*
- *klimat do uprawiania kultury, sportu i rekreacji,*
- *uruchomienie i wskazanie własnej aktywności mieszkańców,*
- *podniesienie standardu życia mieszkańców*

Zagrożenia - zjawiska negatywne mogące stanowić zagrożenie dla rozwoju miejscowości:

- *brak rozrywki i sposobu spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży,*
- *wysokie koszty prac remontowych ,*
- *brak inwestorów zewnętrznych ,*
- *niski przyrost naturalny ,*
- *brak perspektyw, brak miejsc pracy,*
- *niska opłacalność produkcji rolnej,*
- *migracja ludzi młodych,*
- *brak miejsc spotkań mieszkańców dla realizacji pomysłów, rozwijania zainteresowań.*

IV. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców.

W każdej miejscowości znajdują się obszary o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych itp. Czynnikiem

determinującymi taki stan rzeczy może być ich położenie, czy przeznaczenie tj. cechy funkcjonalno-przestrzenne. Nie inaczej jest w przypadku miejscowości Turza Wilcza. W tym przypadku można wymienić dwa takie miejsca. Jednym z nich jest sklep spożywczo-przemysłowy- jedyny we wsi- gdzie czasami istnieje jedyna możliwość porozmawiania z

sąsiadem czy znajomym, wymiana najnowszych wiadomości, czy po prostu poplotkowania. Sytuacja taka wynika z faktu, iż jak wcześniej wspomniano, pomimo scentralizowanego centrum wsi dominującym typem osadnictwa jest osadnictwo rozproszone w formie siedliskowej, a co za tym idzie nie ma bliskich kontaktów pomiędzy sąsiadami.

Drugim i praktycznie najważniejszym takim miejscem jest Świetlica Wiejska. Odbywają się w niej zebrania wiejskie, różnego rodzaju imprezy organizowane przez radę sołectką bądź sołtysa. Preżnie działa od kilku lat

Stowarzyszenie „ Nowoczesna Gospodyni” , które mimo ograniczonej przestrzeni Świetlicy od 10 lat organizuje w niej Zieloną Szkołę dla dzieci i młodzieży.

W 2021 r. roku została oddana do użytku rozbudowana o nowe skrzydło Świetlica Wiejska , która stanowić będzie miejsce spotkań i integracji mieszkańców wsi. To właśnie na takich spotkaniach umacniają się więzi międzyludzkie oraz zaspokajane są podstawowe potrzeby mieszkańców w zakresie kultury i rozrywki. Utworzenie Świetlicy Wiejskiej z prawdziwego zdarzenia oraz jej prowadzenie przez osobę pełniącą funkcję swoistego animatora kultury pozwoli na jeszcze większe i pełniejsze oddziaływanie tego obiektu, dzięki czemu będzie ona obszarem o niezwykle znaczeniu dla miejscowej ludności.

V. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć - wizja rozwoju wsi

5.1. Analiza działań projektu

Analizując słabe i mocne strony sołectwa, jak również szanse i zagrożenia, oraz kluczowe obszary rozwoju wsi, po konsultacjach z mieszkańcami wyznaczono następujące cele rozwojowe:

1. Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez podejmowanie działań na rzecz integracji społeczności Turzy Wilczej.
2. Poprawa oferty kulturalnej, sportowej i edukacyjnej dla mieszkańców.
3. Zachowanie tożsamości wsi i wartości życia wiejskiego poprzez zaangażowanie mieszkańców i współpracę w celu odnowy wsi.
4. Poprawa warunków życia mieszkańców poprzez rozwój infrastruktury technicznej.

Cele rozwojowe w pełni zostaną zrealizowane poprzez następujące działania, które będą rozwijane oraz wdrażane w miarę posiadanych możliwości:

- **Poprawa infrastruktury technicznej**

L.p	DZIAŁANIA	SPOSÓB REALIZACJI
1.	Wyposażenie rozbudowanej Świetlicy Wiejskiej	- wyposażenie obiektu w potrzebny sprzęt niezbędny do swobodnego korzystania
2.	Poprawa warunków otoczenia obiektu Świetlicy Wiejskiej- budowa terenu rekreacyjno-sportowego	- urządzenie boiska sportowego , budowa parkingu przed budynkiem świetlicy, budowa placu zabaw, urządzenie zieleni, ustawienie ławeczek
3.	Przebudowa dróg publicznych na terenie sołectwa	- wykonanie nawierzchni utwardzonej, - poprawa nawierzchni drogi

4.	<i>Budowa chodników w ciągu drogi powiatowej</i>	- ułożenie nawierzchni
5.	<i>Modernizacja oświetlenia ulicznego</i>	- modernizacja i zwiększenie oświetlenia ulicznego co wpłynie na poprawę bezpieczeństwa mieszkańców.

• **Rozwijanie działalności sportowo – rekreacyjnej i kulturalnej**

<i>L.p</i>	<i>DZIAŁANIA</i>	<i>SPOSÓB REALIZACJI</i>
1.	<i>Organizowanie imprez kulturalnych</i>	- spotkania okolicznościowe dla mieszkańców - uroczystości środowiskowe
2.	<i>Organizowanie zajęć dla dzieci i młodzieży</i>	- Zielona Szkoła dla dzieci i młodzieży, - rozgrywki sportowe, turnieje, - rajdy rowerowe - doposażenie zgodnie z potrzebami. - cykliczne zajęcia artystyczne, nauka języków obcych
3.	<i>Działalność Stowarzyszenia „Nowoczesna Gospodyni”</i>	- planowanie i organizowanie działań zmierzających do integracji mieszkańców, - działanie na rzecz rozwoju zainteresowań i wypoczynku dzieci i młodzieży oraz zagospodarowywanie ich czasu wolnego - organizowanie różnych form pomocy dla dzieci, młodzieży i dorosłych: w problemach szkolnych, rodzinnych, rówieśniczych, osobistych, w nauce, pomoc żywnościowa, w tym wydawanie posiłków
4.	<i>Aktywizacja społeczności lokalnej</i>	- przystąpienie do oferowanych programów w celu pozyskania środków finansowanych unijnych, z fundacji, ... - angażowanie do prac użytecznie – społecznych - działania pobudzające i zachęcające mieszkańców do zakładania swoich działalności,
5.	<i>Działalność szkoleniowo- edukacyjna</i>	-organizowanie szkoleń , kursów i spotkań dla różnych grup mieszkańców (rolnicy, młodzież) - nauka języków obcych
6.	<i>Poprawa kondycji fizycznej i psychicznej seniorów</i>	- organizacja klubu seniora , która obejmować będzie organizację różnego typu kursów, spotkań integracyjnych, rozwijanie zainteresowań oraz zagospodarowanie czasu wolnego -organizacja zajęć opiekuńczo-wychowawczych, artystycznych

Zadania z powyższej tabeli - pozycja 1 i 2 bezpośrednio wpłyną na wzrost poprawy warunków życia poprzez rozwój infrastruktury kulturalnej i rekreacyjnej oraz wizerunku i wartości wsi – stąd też są działaniami priorytetowymi.

5.2. Opis zadań priorytetowych przeznaczonych do dofinansowania

PROJEKT I - „ Wyposażenie rozbudowanej Świetlicy Wiejskiej w Turzy Wilczej „

Opis zadania:

Wyposażenie rozbudowanej Świetlicy Wiejskiej w Turzy Wilczej w niezbędny sprzęt ułatwi i umożliwi prawidłowe korzystanie z budynku, wpłynie na wzrost atrakcyjności wypoczynku społeczności wiejskiej. Pozwoli na organizację imprez okolicznościowych , Zielonej Szkoły.

Uzasadnienie realizacji zadania:

Wyposażenie Świetlicy Wiejskiej pozwoli zaspokoić potrzeby i aspiracje społeczności lokalnej w skali wsi, a także poprawi jakość życia mieszkańców . Spowoduje osobiste zaangażowanie miejscowej ludności wyphywające z odpowiedzialności za własną przyszłość. Kompleksowe funkcjonowanie Świetlicy umożliwi miejscowej społeczności współtworzenie życia

kulturowego, tworzy nawyki do korzystania z dóbr kultury. Świetlica Wiejska w pełni wyposażona będzie miała bezpośrednie przełożenie na inne dziedziny życia społeczności lokalnej, gdyż zadaniem kultury jest nie tylko zaspokojenie potrzeb ludności ale także jej aktywizacja. Przyczyni się do nawiązania więzi społecznych i integracji grup .

Rozbudowana i wyposażona Świetlica Wiejska będzie wizytówką wsi, stanie się sprzyjającym czynnikiem do wyzwalania inicjatyw społecznych i pozwoli spojrzeć na własną wieś, jako dobro

wspólne przynależne każdemu z mieszkańców. Działania będą zmierzały do optymalnego wykorzystania nowego obiektu, pełniącego funkcję świetlicy wiejskiej, pobudzać mieszkańców do aktywnych form spędzania czasu wolnego i zwiększając dostęp do dóbr kultury. Świetlica stanie się miejscem, w którym będzie się toczyć w miarę regularne życie kulturalno – rozrywkowe społeczności wiejskiej, co wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców. Planowane działania będą służyć integracji społeczności lokalnej, poprawianiu relacji między wioskami sołectwa, zdobywaniu nowych umiejętności przydatnych w codziennym życiu, rozwojowi organizacji społecznych. Wzrost poczucia wartości tożsamości lokalnej oraz lokalnego patriotyzmu i świadomości obywatelskiej. Stworzone warunki lokalowe świetlicy wiejskiej zostaną wykorzystane jako miejsce spotkań w czasie zebrań wiejskich, organizowania szkoleń, spotkań, pokazów, itp. W wyniku rozbudowy i wyposażenia obiektu znajdzie w nim swoją siedzibę Stowarzyszenie „ Nowoczesna Gospodyni”.

Odbiorcy projektu:

Odbiorcami projektu będą mieszkańcy sołectwa Turza Wilcza oraz będzie oddziaływał na okoliczne sołectwa. Zakładamy, że skorzystają z tego projektu także ”goście” odwiedzający nasza miejscowość.

PROJEKT II - „ Poprawa warunków otoczenia obiektu Świetlicy Wiejskiej- budowa terenu rekreacyjno-sportowego”

Nazwa zadania:

Poprawa warunków otoczenia obiektu Świetlicy Wiejskiej- budowa terenu rekreacyjno-sportowego poprawi wizerunek wsi a także poprawi jakość życia mieszkańców .

Uzasadnienie zadania:

Zadanie ułatwi zwiększenie bezpieczeństwa zarówno kierowców, jak i pieszych, a także zwiększy komfort i jakość jazdy mieszkańców oraz przyjezdnych. Wykonanie boiska sportowego, budowa nowego parkingu przed budynkiem świetlicy, budowa placu zabaw, urządzenie zieleni, ustawienie ławeczek wpłynie na komfort życia mieszkańców nie tylko dorosłych ale i dzieci. Organizowanie Zielonej Szkoły cieszącej się ogromnym zainteresowaniem będzie jeszcze atrakcyjniejsza, ponieważ ilość zajęć będzie mogła być zwiększona. Rzeczywistość sprawia, iż dzieci coraz więcej czasu spędzają w pomieszczeniach przed komputerem, telewizją, co niestety wpływa na spadek poziomu ich aktywności ruchowej. Dlatego bardzo ważne jest, by od najmłodszych lat zachęcać, wspierać i wskazywać możliwości aktywnego spędzania czasu wolnego. A także będzie to miejsce do spacerów całych rodzin, wzmocnienia więzi rodzinnych. Zajęty czas dzieci zabawą stworzy realną możliwość do komunikowania się dorosłych

PROJEKT III - „Przebudowa dróg publicznych na terenie sołectwa”

Nazwa zadania:

Przebudowa dróg publicznych na terenie sołectwa.

Uzasadnienie zadania:

Zadanie ułatwi zwiększenie bezpieczeństwa zarówno kierowców, jak i pieszych, a także zwiększy komfort i jakość jazdy mieszkańców oraz przyjezdnych. Skróci się czas przejazdu. Naprawa i budowa nowych dróg oraz chodników wpłynie na polepszenie warunków życia mieszkańców, jak również zwiększy atrakcyjność miejscowości Turza Wilcza.

VI. Wdrażanie i monitorowanie projektu

Jednostką odpowiedzialną za realizację Planu Odnowy Miejscowości jest nieformalna grupa odnowy wsi w skład której weszli przedstawiciele Rady Sołectwa z Sołtysem, Zarząd Stowarzyszenia „Nowoczesna Gospodyni”, oraz Wójt Gminy.

Plan zakłada realizację zadań oraz przedsięwzięć inwestycyjnych i nieinwestycyjnych. Ich podejmowanie w znacznej mierze wymaga opracowania i przystępowania do programów w ramach różnych konkursów skutkujących pozyskaniem środków finansowych na ich realizację. Każdorazowe uczestnictwo wiąże się z dokonywaniem uzupełnień zgodnie z założeniami konkursu i będzie przedstawiane w formie załączników do niniejszego planu odnowy.

Ponadto przewidujemy analizę i ocenę realizacji planu, która pozwoli na weryfikację i wprowadzenie niezbędnych zmian wynikłych ze zmieniającej się rzeczywistości.

Wdrożenie Planu Odnowy Miejscowości Turza Wilcza rozpocznie się przyjęciem uchwały na zebraniu wiejskim, następnie zaś wprowadzeniem go w życie Uchwałą Rady Gminy Tłuchowo.

VII. Podsumowanie

Brak dostatecznej infrastruktury kulturalnej wpływa zasadniczo na zahamowanie procesu rozwoju życia społeczno-kulturalnego mieszkańców wsi.

Opracowany Plan Odnowy Miejscowości zakłada realizację w przeciągu najbliższych 9 lat kilku zadań. Istotą tych zadań jest pobudzenie aktywności środowisk lokalnych oraz stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju i promocji wartości związanych z miejscową specyfiką społeczną i kulturową.

Nasz Plan Odnowy Miejscowości Turza Wilcza będzie przedmiotem korzyści:

- *jest instrumentem wsparcia i motywacji społeczności sołectwa do korzystania z dostępnych projektów, spojrzenia na własną wieś jako dobro wspólne przynależne każdemu z mieszkańców,*
- *pobudza aktywność środowiska wiejskiego i stymuluje współpracę z organizacjami, stowarzyszeniami, fundacjami, sołectwami a także władzami samorządowych gminy i regionu, itp.;*
- *wzrost znaczenia wsi jako lokalnego ośrodka rozwoju kultury, edukacji, sportu i rekreacji;*
- *wzmocnia działania służące zmniejszaniu istniejących dysproporcji i różnic w poziomie rozwoju naszego sołectwa w stosunku do centralnej części naszej gminy;*
- *uruchomi trwałe i samopodtrzymujący się rozwój społeczności lokalnej.*

Zaletą tego planu jest to, że:

- *stanowi narzędzie aktywizacji wsi*
- *zawiera zagadnienia proste i realne do zrealizowania*
- *wpływa na wzrost atrakcyjności wsi i ułatwia dostęp do dóbr kultury*
- *stwarza możliwości ubiegania się o środki finansowe na rozwój wsi*
- *powstał z inicjatywy mieszkańców i będzie poddany ich ocenie.*

W interesie nas wszystkich jest dążenie do maksymalnego wykorzystania potencjału ludzkiego. Uświadamiamy sobie, że duże znaczenie ma dla nas organizowanie uroczystości rodzinnych, „kultura masowa”, rozwój organizacji i struktur społecznych wsi, organizacja czasu wolnego dla dzieci, młodzieży i dorosłych oraz ściśle związana z tymi działaniami integracja społeczności lokalnej, wzmocnienie wartości i poprawa estetyki wsi. Jednakże do ich

realizacji niezbędnym jest zrealizowanie podstawowych inwestycji oraz zakup wielu środków wyposażenia wspomagających ten rozwój – odnowę wsi Turza Wilcza .

Dlatego też opracowany plan odnowy zakłada realizację takich zadań i przedsięwzięć, które spełnią nasze oczekiwania , a bezpośrednio stanie się drogowskazem do rozwoju i samorealizacji. Ponadto, realizacja planu przyczyni się do promocji sołectwa, regionu i nawiązaniu nowych kontaktów z instytucjami.